

KRIŽNI PUT SA SVETIM JOSIPOM

u godini posvećenoj zaštitniku sveopće Crkve

Izvor: www.pasionchristi.org

Fotografije: Wikimedia Commons

Priredio: Ured za pastoral mladih Zagrebačke nadbiskupije

A ja, Bože sačuvaj da bih se ičim ponosio osim križem Gospodina našega Isusa Krista po kojem je meni svijet raspet i ja svijetu.

Križni put je put koji je teško pretrčati. Put koji zahtijeva hrabrost za izlazak s Kristom na Kalvariju, prihvaćajući s vjerom, sve što se na tom putu nalazi. U tišini, u patnji, u potpunoj prepuštenosti volji Boga koji na vrhuncu njegova života želi biti blizak svome Sinu, Isusu Kristu, potrudimo se prihvatiti poziv da s Kristom podijelimo iskustvo križa i Njegova predanja za sve nas. Na ovom duhovnom putu koji činimo, dopustimo da nas prati sveti Josip, prečisti zaručnik Blažene Djevice, u godini posvećenoj njemu, koja je obilježena, između ostalog, pandemijom.

Pomolimo se: Gospodine, nauči nas slijediti te na Križnom putu da postanemo tvoji istinski učenici bez postavljanja prepreka na putu koji nas vodi u život u potpunom predanju Tebi. Amen.

I. POSTAJA

Isusa osuđuju na smrt

Znao je doista da ga glavari svećenički bijahu predali iz zavisti. Ali glavari svećenički podjare svjetinu da traži neka im radije pusti Barabu. Pilat ih opet upita: »Što dakle da učinim s ovim kojega zovete kraljem židovskim?« A oni opet povikaše: »Raspni ga!« Reče im Pilat: »Ta što je zla učinio?« Povikaše još jače: »Raspni ga!« Hoteći ugoditi svjetini, Pilat im pusti Barabu, a Isusa izbičeva i preda da se razapne.

Sveto Pismo ne spominje Josipa na puno mjesta. U evanđeljima ne možemo pročitati niti jednu rečenicu koju Josip izgovara. Opet, pažljivim čitanjem doznajemo puno podataka o svetom Josipu. O njegovom poniznom i nenametljivom liku doznajemo od drugih. I to ne što su rekli o njemu, nego što su rekli o Isusu. Nazarećani o Isusu govore da je sin Josipa i Marije. Isus je povezan sa svetim Josipom do te mjere da je njegov identitet definiran kao „sin stolara – radnika i obrtnika“.

Molimo svetoga Josipa da otkrijemo svoj identitet djece Božje i u potpunosti živimo svoj krsni savez s Bogom.

Pomolimo se: Isuse, molimo te da iskustvo tvojega Križnog puta promijeni naša srca, da se izdvojimo iz svjetine koja viče „Raspni!“. Amen.

II. POSTAJA

Isusa prima na sebe križ

Vojnici ga odvedu u unutarnjost dvora, to jest u pretorij, pa sazovu cijelu četu i zaogrnu ga grimizom; spletu trnov vijenac i stave mu na glavu te ga stanu pozdravljati: »Zdravo, kralju židovski!«I udarahu ga trskom po glavi, pljuvahu po njemu i klanjahu mu se prigibajući koljena.

A pošto ga izrugaše, svukoše mu grimizi obukoše mu njegove haljine.

Isus je u društvu definiran kao drvodjeljin sin. Drvodjelja je osoba koja izrađuje konstrukcije i predmete od drveta. To je bio posao kojim je Josip uzdržavao Svetu Obitelj i zanat kojem je naučio Isusa. Nazaretska obitelj bila pristojnog materijalnog stanja. Josip je zarađivao dovoljno za svakodnevne potrebe, ali i da jednom godišnje odu na hodočašće u Jeruzalem i podnesu sve troškove puta. U tom Jeruzalemu Isus je jednom ostao poučavati pismoznance u Hramu, a u taj Jeruzalem ušao je da bi prihvatio i podnio osudu ljubljenog naroda, muku i smrt na križu.

Bože, Stvoritelju svega svijeta, ti si ljudskom rodu dao zakon rada. Podaj nam da po uzoru i zagovoru svetoga Josipa izvršimo zadaću koju nam nalažeš i primimo nagradu koju obećavaš.

Pomolimo se: Isuse, nauči nas krotko i ponizno prihvaćati svakodnevne križeve: osamljenost, strah, patnju, gospodarsku neizvjesnost i mnoge druge. Amen.

III. POSTAJA

Isus pada prvi put pod križem

A on je naše bolesti ponio, naše je boli na se uzeo, dok smo mi držali da ga Bog bije i ponižava. Za naše grijehе probodoše njega, za opačine naše njega satriješe. Na njega pade kazna – radi našeg mira, njegove nas rane iscijeliše.

Josip, pravedan i bogobožan čovjek na početku životnog puta s Marijom doživljava bol. Vijest o Marijinoj trudnoći morala je protresti Josipov život. Prema Zakonu, opravdano bi bilo podići ruku na Mariju, no ponizni i pravedni Josip bira drugi put. Stavlja sebe u drugi plan i želi se povući iz priče koja ga očito nadilazi. S poštovanjem je odlučio napustiti Mariju i svojom prisutnošću ne stvarati pritisak ženi koju istinski voli, niti djetetu koje iščekuje. Tek anđelovom intervencijom Josip shvaća otajstvo Utjelovljene Riječi i osjeća radost novoga života.

Sveti Josipe, pomози nam prepoznati naš poziv. Pomози nam da u potpunosti odgovorimo na Božju volju za naš život.

Pomolimo se: Isuse, pomози nam da se u ovim izazovnim vremenima ne prepustimo očaju i malodušnosti već da se rado iznova podižemo na putu prema Uskrsnuću. Amen.

IV. POSTAJA

Isus susreće svoju svetu Majku

Šimun ih blagoslovi i reče Mariji, majci njegovoj: »Ovaj je evo postavljen na propast i uzdignuće mnogima u Izraelu i za znak osporavan – a i tebi će samoj mač probosti dušu – da se razotkriju namisli mnogih srdaca!« I siđe s njima, dođe u Nazaret i bijaše im poslušan. A majka je njegova brižno čuvala sve ove uspomene u svom srcu.

Sveti Josip bio je „pravedan“ čovjek. U židovstvu pravedan je bio onaj čovjek koji je obdržavao sve zakonske propise. Međutim, Josip nije bio pravedan jer je bio pobožan, već zato što je tražio Božju volju u svom životu i bio joj poslušan. Josip uzima Mariju za svoju ženu. S njom prihvaća i cijeli njezin život – njene radosti, nadanja, žalosti i neizvjesnosti. Marija i Josip zajedno pristaju uz Božju volju.

Molimo svetog Josipa da ohrabri kršćanske muževe da ljube i podržavaju svoje žene.

Pomolimo se: Isuse, mnogi od nas zbog promijenjenih životnih okolnosti više vremena provodimo kod kuće sa svojom obitelji. Mnogi od nas nisu navikli toliko vremena provoditi sa svojim bližnjima. Molimo te, ojačaj zajedništvo u našim obiteljima, da upućeni jedni na druge zajedno koračamo prema radosti Uskrsnog jutra. Amen.

V. POSTAJA

Šimun Cirenac pomaže Isusu nositi križ

I prisile nekog prolaznika koji je dolazio s polja, Šimuna Cirenca, oca Aleksandrova i Rufova, da mu ponese križ.

S poslušnošću započinje novi život za Josipa, koji ima neslućene perspektive i u kojem otkriva mnogo dublji smisao svojeg bivanja suprugom i ocem. Zato će Josip ostati uz svoju ženu kao vjerni suprug, a uz dijete kao pozitivan i odgovoran lik oca. Preuzimanje te odgovornosti izraženo je u činjenici da je Josip – slijedeći anđeoski nalog – dao Isusu ono ime koje je predložila Marija. Čin davanja imena znači da on daje tom djetetu njegov društveni identitet i da zbog toga Isus može biti prepoznat i priznat kao potomak Davidov, kako to zahtijeva narav Mesije.

Molimo svetog Josipa za milost da budemo uvijek vjerni našim obvezama i da obveze koje smo preuzeli ispunjavamo s odgovornošću prema Bogu i prema društvu, posebno u obiteljskom i posvećenom životu.

Pomolimo se: Isuse, na putu prema Kalvariji upoznao si osobu koja ti je pomogla, možda i protiv svoje volje, nositi križ. Daj nam snage da na svoja ramena uzmemo križeve onih koji se nalaze u različitim situacijama boli u ovom svijetu. Želimo biti Šimuni Cirenci, koji se s Kristom penju na Kalvariju čovječanstva i pomoći drugima nositi njihove križeve bolesti, straha, siromaštva i neizvjesnosti. Amen.

VI. POSTAJA

Veronika pruža Isusu rubac

Izrastao je pred njim poput izdanka, poput korijena iz zemlje sasušene. Ne bijaše na njem ljepote ni sjaja da bismo se u nj zaglédali, ni ljupkosti da bi nam se svidio. Prezren bješe, odbačen od ljudi, čovjek boli, vičan patnjama, od kog svatko lice otklanja, prezren bješe, odvrnut.

Josip preuzima odgovornost za Isusa i za njegov odgoj. Na sebe preuzima brigu za njegov zemaljski život, da olakša odrastanje, bude potpora, oslonac, uzor i vođa obiteljskog života. Kao što je Josip pružao sve ono što je bilo potrebno da bi Isusu olakšao odrastanje, sveta Veronika izlazi u susret Isusu na kraju njegova života. Pruža rubac, briše lice i oči i pruža privremeno olakšanje patnji na putu prema vrhuncu ispunjenja Božje volje.

Josipe, zagovaraj naše očeve da pošteno zarađuju svoj kruh i da zajedno sa svojim suprugama riječju i primjerom odgajaju svoju djecu.

Pomolimo se: Zahvaljujemo ti, Isuse za sve koji su nam olakšavali životne patnje. Molimo te, ponesi na svom križu žrtvu i rad svih liječnika i medicinskog osoblja, koje poput svete Veronike nastoje olakšati patnje brojnih bolesnika diljem svijeta, od kojih su mnogi i na kraju svog života. Amen.

VII. POSTAJA

Isus pada drugi put pod križem

Ja sam čovjek što upozna bijedu pod šibom gnjeva njegova.
Mene je odveo i natjerao da hodam u tmini i bez svjetlosti.

Sveti Josip poznaje noć. Herodova prijetnja i anđelov nalog da pobjegnu u Egipat predstavljaju drugi izazov za Josipovu vjeru. Ustaje u noći i poslušan odlazi u Egipat, u nepoznato. Noć u koju je smješten ovaj događaj ne predstavlja samo vremensku oznaku, nagloga bijega, nego označava Josipovu spremnost na poslušnost . U ovom smislu Josip izranja kao pravi Isusov otac, ne u biološkom smislu, nego u puno dubljem smislu: otac je u stvari onaj koji brine, brani i otvara put.

Sveti Josipe, brižni čuvaru božanske Obitelji, brani odabrano potomstvo Isusa Krista. Kao što si nekad izbavio dijete Isusa iz pogibli života, tako i sada brani svoju sveti Crkvu od svih zasjeda neprijateljskih.

Pomolimo se: Isuse, primi nas sve na svoj križ. Daj da u tvojoj mucijama pronađemo utjehu u teškim trenucima života i živimo ispunjeni Uskrsnom nadom, Amen.

VIII. POSTAJA

Isus tješi jeruzalemske žene

Isus se okrenu prema njima pa im reče: »Kćeri Jeruzalemske, ne plačite nada mnom, nego plačite nad sobom i nad djecom svojom. Jer evo idu dani kad će se govoriti: 'Blago nerotkinjama, utrobama koje ne rodiše i sisama koje ne dojiše.' Tad će početi govoriti gorama: 'Padnite na nas!' i bregovima: 'Pokrijte nas!'

Roditelj je ljudska figura koja najbolje ilustrira Božju brigu za našu krhkost. Sveti Josip brine o djetetu ne samo kad je lako i predvidljivo. On ga uzima sa sobom u noć kada prevladavaju poteškoće, a tama sumnje i neizvjesnosti se širi. Ljupkost majke i slabost djeteta on prati čvrstinom svoje prisutnosti i predanosti. Josip se zna kretati noću dok ima svježije sjećanje na jutro, ono jutro u kojem je upoznao život u pravednosti, stavu molitve i poslušnosti Bogu. Josip nije gledao na vlastitu udobnost i sigurnost, nego uzeo sa sobom dijete i Mariju, postajući tako za njih konkretan i vidljiv znak dobrog Oca – Boga koji brine o svima i o kojem Isus govori u Evandjelju.

Molimo svetog Josipa da svojim zagovorom štiti i brani sve koji brinu za spasenje duša te izmoli brojna duhovna zvanja kako bi naša Crkva obilovala svećenicima, redovnicima, redovnicama i posvećenim osobama.

Pomolimo se: Gospodine, daj utjehu i nadu svim majkama u ovoj dolini suza, u kojoj je sve češće iskustvo patnje, a sve manje radosti. Budi blizu majkama koje čekaju bolji svijet za svoju djecu. Amen.

IX. POSTAJA

Isus pada treći put pod križem

Dobro je čovjeku da nosi jaram za svoje mladosti. Neka sjedi u samoći i šuti, jer mu On to nametnu; neka usne priljubi uz prašinu, možda još ima nade! Neka pruži obraz onome koji ga bije, neka se zasiti porugom.

Zadnje što je zapisano o Josipu su odlomci koji upisuju Isusov pronalazak u Hramu i povratak u „normalnost“ života u Nazaretu. Prva epizoda smještena je u ambijent putovanja u Jeruzalem za Pashu. Josip je s Marijom uključen u neočekivanu obiteljsku krizu, kada shvate da Isus nije u karavani koja se vraća u Galileju. To je jedna obiteljska kriza koja udara svom težinom i traži da članovi iz nje iziđu zreliji, odrasliji. S jedne strane je adolescent Isus koji se odvaja od svojih roditelja, s druge strane su Marija i Josip koji se još nisu pomirili s tim odmakom. Evanđelist ne govori da je to bilo jednostavno, ni za Josipa ni za Mariju; zato spominje tri dana njihove mučne potrage, dok ne pronađu Isusa u Hramu. U takvom stanju Josip, sa zaručnicom Marijom, preteča je zajednice učenika koji će tri dana živjeti Pashalno otajstvo čekajući Svjetlo, Riječ koja daje nadu i nadvladava strašnu noć koja ih je snašla.

Tebe, sveti Josipe, glavaru Svete Obitelji, neka časte i slave sve naše obitelji! Sve njih preporučujemo tvojoj ljubavi, u kojoj ima mjesta za sve: neka u njima, po tvom zagovoru, cvate prava vjera i nastojanje da što savršenije žive poput Svete Obitelji.

Pomolimo se: Isuse, daj nam snage da se borimo protiv sumnji koje nas napadaju i poniznosti za prihvaćanje pomoći i savjeta od drugih. Amen.

X. POSTAJA

Isusa svlače

Kad ga razapeše, razdijele među se haljine njegove bacivši za njih kocku – što će tko uzeti.

U Evanđelju Marijino majčinstvo je opisano u događaju navještenja Djevici u Nazaretu, no ne nalazimo opis Josipova stava o otajstvenom događaju. O njegovu stavu prihvaćanja zaključujemo iz njegovih postupaka. Jednostavno, Josipa se u svim opisima nalazi uz Mariju kao zaručnika, solidarnog i usko sjedinjenog s njom u cijeloj priči, od rođenja i djetetova obrezanja, do prikazanja u jeruzalemskom Hramu te epizode gubitka i pronalaska Isusa kako poučava u Hramu. Prisutnost Josipa uz Mariju pokazuje stvarnost jednog para istinski zbliženog, koji je usmjeren na izgradnju obitelji u kojoj je u središtu traženje Božje volje i poslušnost Zakonu.

Josipe, tebe je Bog izabrao da budeš zaručnik Blažene Djevice. Prati svojim zagovorom sve parove koji se pripremaju za sklapanje sakramenta ženidbe, da u ljubavi i čistoći srca traže Božju volju i budu spremni izgrađivati kršćansku obitelj.

Pomolimo se: Isuse, molimo te da za milost da te slijedimo na životnom putu te da nikakav interes, dobit ili ugled ne stavimo ispred Božje ljubavi. Amen.

XI. POSTAJA

Isusa pribijaju na križ

A bijaše treća ura kad ga razapeše. Bijaše napisan i natpis o njegovoj krivici: »Kralj židovski.« A zajedno s njime razapnu i dva razbojnika, jednoga njemu zdesna, drugoga slijeva.

Isus živi skrovitim životom u Nazaretu, poslušan svojim roditeljima. Ondje stječe i obrazovanje, na koje je Josip nesumnjivo imao velik utjecaj. Prije svega, Josip Isusu prenosi znanje o svojoj profesiji, ali ga upoznaje i s Torom. U židovstvu je odgoj muške djece povjeren očevoj figuri. Štoviše, uloga oca ima važnu ulogu u proslavi židovskih blagdana koji imaju snažan obiteljski naglasak. Josip je poput ostalih očeva svake subote vodio Isusa u sinagogu, usađujući mu tipičan stav pobožnog Židova.

Molimo svetog Josipa da zagovorom prati rad i trud učenika i studenata, da stečeno znanje mogu iskoristiti za dobrobit društva i Crkve.

Pomolimo se: Isuse, blagoslovi trud i napore učitelja i odgojitelja. Podaj im mudrost da uvijek pronalaze nove puteve prenošenja znanja, strpljivost i ustrajnost u odgajanju i blagost u odnosu prema djeci i mladima u teškim i zbunjujućim okolnostima pandemije. Amen.

XII. POSTAJA

Isus umire na križu

O devetoj uri povika Isus iza glasa: »Eloi, Eloi lama sabahtani?« To znači: »Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?« Neki od nazočnih čuvši to govorahu: »Gle, Iliju zove.« A jedan otrča, natopi spužvu octom, natakne na trsku i pruži mu piti govoreći: »Pustite da vidimo hoće li doći Ilija da ga skine.«

A Isus zavapi jakim glasom i izdahnu.

I zavjesa se hramska razdrije nadvoje, odozgor dodolje. A kad satnik koji stajaše njemu nasuprot vidje da tako izdahnu, reče: »Zaista, ovaj čovjek bijaše Sin Božji!«

Evandeoski lik Josipa nestaje u Nazaretu. Ne pojavljuje se tijekom Isusova javnog života, iz čega zaključujemo da je umro u prisutnosti svojih najbližih, zaručnice Marije i Isusa. Josip postaje duhovna figura zaštitnika umirućeg kršćanina, koji se u trenutku smrti suočava sa svim blagodatima vjere. Molimo Gospodina, koji je umro na križu, da u svojoj milosti proslavi naš prijelaz u vječnost.

Slavni sveti Josipe, ponizno te molim, isprosi mi milost da na smrtnom času junački odbijem navale nečistog duha i blaženo prijedem s ovoga svijeta u vječni život. Daj da svoj život završim izgovarajući riječi: Isuse, Marijo i Josipe, u vaše ruke predajem srce i dušu svoju!

Pomolimo se: Isuse, svakodnevno velik broj ljudi gubi bitku s bolešću i prelaze u Očevo kraljevstvo na križevima svojih bolničkih postelja. Podaj im milost da na poslani križ ne gledaju s prezirom i žaljenjem, nego da pogled usmjere prema Tebi, Početniku života. Amen.

XIII. POSTAJA

Isusa skidaju s križa

A uvečer, budući da je bila Priprava, to jest predvečerje subote, dođe Josip iz Arimateje, ugledan vijećnik, koji također iščekivaše kraljevstvo Božje: odvaži se, uđe k Pilatu i zaiska tijelo Isusovo. Pilat se začudi da je već umro pa dozva satnika i upita ga je li odavna umro. Kad sazna od satnika, darova Josipu tijelo. Josip kupi platno, skine tijelo i zavije ga u platno te položi u grob koji bijaše izduben iz stijene. I dokotrlja kamen na grobna vrata.

Josip sreću nije pronašao u samopožrtvovnosti, već u samodarivanju. U njemu nikada ne vidimo frustraciju, već samo povjerenje. Njegova strpljiva šutnja ne uključuje prigovore, već konkretne geste povjerenja. Svijet danas treba očeve, nema koristi od tirana koji žele dominirati nad drugim kako bi ispunili vlastite potrebe; odbacuje one koji miješaju autoritet s autoritarnošću, služenje sa servilnošću, sučeljavanje s ugnjetavanjem, dobročinstvo s dobrobiti, silu s uništenjem. Svako istinsko zvanje rođeno je iz dara samoga sebe, a to je plod žrtve. (Papa Franjo, Patris Corde)

Sveti Josipe, pomози spasiti nerođenu djecu, da ugledaju svjetlo dana i jednom svjetlo rajske domovine.

Pomolimo se: Isuse, tvoje tijelo položili su u krilo Presvete Bogorodice. Primi i usliši molitve i prošnje svih koji se po njoj utječu Tvom Milosrdnom srcu. Amen.

XIV. POSTAJA

Isusa polažu u grob

Josip kupi platno, skine tijelo i zavije ga u platno te položi u grob koji bijaše izduben iz stijene. I dokotrlja kamen na grobna vrata. A Marija Magdalena i Marija Josipova promatrahu kamo ga polažu.

Doista, istinsko poslanje svetaca nije samo postizanje čuda i milosti, već da nas zagovaraju pred Bogom, poput Abrahama i Mojsija. Sveci pomažu svim vjernicima „da idu putem svetosti i savršenstva vlastitog staleža.“ Njihov život konkretan je dokaz da je moguće primijeniti Evanđelje u praksi. Isus nam je rekao: „Učite se od mene, jer sam krotka i ponizna srca“ (Mt 11, 29)(...) Svojom rječitom šutnjom sveti Josip kaže isto. Prije primjera tolikih svetih muževa i žena, sveti se Augustin zapitao: „Što su oni mogli, zar ne možete i vi?“ I tako se približio svom konačnom obraćenju, kad je mogao uskliknuti: „Kasno sam te uzljubio, ljepoto tako stara, i tako nova!“

(Papa Franjo, Patris Corde)

Sveti Josipe, bdij nad našom domovinom i svim njezinim stanovnicima da nam bude blagoslovljeno prebivalište na putu u vječni život. Izmoli mudrost i razboritost onih koji su na vlasti da upravljaju povjerena dobra na dobrobit sviju. Izmoli nam i milost obraćenja da prestane strašna psotka u hrvatskom narodu.

Pomolimo se: Vidjeti Isusa u grobnici, koliko god ljubazna bila gesta Josipa iz Arimateje, ostavlja malo tuge u očima. Nismo uvijek sposobni razmišljati o životu nakon smrti, posebno pred gubitkom voljenih. Daj nam milost da budemo jaki pred gubitkom voljenih i da razmišljamo o konačnom uskrsnuću. Amen.

ZAKLJUČAK

Na kraju Križnoga puta, nakon što smo pošli Kristovim stopama, po uzoru na svetog Josipa, sveopćeg zaštitnika Crkve i zaštitnika umirućih, obraćamo se ovom svecu, s istom molitvom kao i papa Franjo:

*Pozdravljamo te, Čuvaru Otkupitelja
i Zaručnice Djevice Marije.*

*Tebi je Bog povjerio svoga Sina;
u tebe je Marija položila svoje povjerenje;
uz tebe je Krist postao čovjekom.*

*O, blaženi Josipe,
i nama se očituj u svome očinstvu
i vodi nas putem života.
Izmoli nam milost, milosrđe i hrabrost
te nas brani od svakoga zla. Amen.*